İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2008/16)

T.C. - 01.05.2008 Tarihli 26863 Sayılı Resmi Gazete - İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2008/16)

01.05.2008 Tarihli 26863 Sayılı Resmi Gazete

TEBLİĞ

Dış Ticaret Müsteşarlığından:

İTHALATTA HAKSIZ REKABETİN ÖNLENMESİNE İLİŞKİN TEBLİĞ (2008/16)

BİRİNCİ KISIM

Genel Bilgi ve İşlemler

Mevcut önlem ve soruşturma

Madde 1 – (1) 8/5/2002 tarihli ve 24749 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2002/4 sayılı Tebliğ ile yürürlüğe giren Çin Halk Cumhuriyeti (ÇHC) menşeli 9613.10.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) altında yer alan "tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları" ve 9613.20.10.00.00 GTİP altında yer alan "ateşleme sistemi elektrikli olanlardan yalnız plastik gövdeli doldurulabilen gazlı cep çakmakları" için 0,05 ABD Doları/adet, 9613.90.00.00.11 GTİP altında yer alan "Yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi)"1 için ise 0,03 ABD Doları/adet dampinge karşı vergi halen yürürlüktedir.

(2) Dampinge karşı önlemlerin sona ermesinin damping ve zararın devamına veya yeniden meydana gelmesine yol açacağı iddiasıyla Azmüsebat Çakmak ve Tıraş Bıçağı Sanayi ve Ticaret A.Ş. firması tarafından yapılan başvuru üzerine 5/5/2007 tarih ve 26513 sayılı Resmî Gazete'de

yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2007/6 sayılı Tebliğ ile başlatılan nihai gözden geçirme soruşturması, Dış Ticaret Müsteşarlığı (Müsteşarlık) İthalat Genel Müdürlüğü (Genel Müdürlük) tarafından yürütülerek tamamlanmıştır.

Kapsam

Madde 2 – (1) Bu Tebliğ; 4412 sayılı Kanunla değişik 3577 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun, 20/10/1999 tarih ve 99/13482 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Karar ve 30/10/1999 tarihli ve 23861 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmelik (Yönetmelik) hükümleri çerçevesinde yürütülen nihai gözden geçirme soruşturması sonucunda alınan karara esas teşkil eden bilgi ve bulguları içermektedir.

Bilgilerin toplanması ve değerlendirilmesi

Madde 3 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, söz konusu ürünün bilinen yerli üreticisine, Müsteşarlıkça tespit edilen ithalatçı ve ihracatçılar ile tespit edilemeyen ÇHC'de yerleşik diğer üretici/ihracatçılara iletilebilmesini teminen Çin Halk Cumhuriyeti'nin Ankara Büyükelçiliğine soru formları gönderilmiştir.

(2) Taraflara soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmış olup, tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(3) Yerli üretim dalı ve bir ithalatçı soruşturma süresince Müsteşarlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmişlerdir. Soruşturma döneminde ithalat gerçekleştirdiği tespit edilen diğer 18 ithalatçı firmaya soru formu gönderilmiş, bu firmaların 5 inden cevap alınmıştır.

Yerinde doğrulama soruşturması

Madde 4 – (1) Yönetmeliğin 21 inci maddesi çerçevesinde yerli üretici Azmüsebat Çakmak ve Tıraş Bıçağı Sanayi ve Ticaret A.Ş. nezdinde yerinde doğrulama soruşturması gerçekleştirilmiştir.

İlgili tarafların bilgilendirilmesi

Madde 5 – (1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ülkenin Büyükelçiliğine söz konusu ülkede yerleşik üretici/ihracatçılara iletilmek üzere şikayetin gizli olmayan metni ve soruşturma açılış Tebliği gönderilmiştir.

(2) Ayrıca, ilgili taraflardan alınan bilgi ve belgelerin gizli olmayan özetleri talep eden bütün ilgili tarafların bilgisine sunulmuştur.

(3) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkur görüşlerden mevzuat kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu Tebliğin ilgili bölümlerinde cevap verilmiştir.

Gözden geçirme dönemi

Madde 6 – (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda, dampingin ve zararın devamı veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının belirlenmesi için 1/1/2003-31/12/2006 arasındaki dönem gözden geçirme dönemi olarak alınmıştır.

İKİNCİ KISIM

Soruşturma Konusu Ürün ve Benzer Ürün

Soruşturma konusu ürün ve benzer ürün

Madde 7 – (1) Soruşturma konusu ürün, ÇHC menşeli 9613.10.00.00.00 GTİP altında yer alan "tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları", 9613.20.10.00.00 GTİP altında yer alan "ateşleme sistemi elektrikli olanlardan yalnız plastik gövdeli doldurulabilen gazlı cep çakmakları" ve 9613.90.00.00.11 GTİP altında yer alan "yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi)"dir.

(2) Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları, plastik gövdeli, metal bir çarkın çakmak taşına sürtünmesi ile veya elektrikle ateşlenen ve gazı tükeninceye kadar kullanılıp atılan çakmaklardır. Bu tür çakmaklar çoğunlukla sigara boyunda ya da daha küçük boyda, gövdesi muhtelif renkte saydam ya da mat plastikten olabilmektedir. Söz konusu çakmaklar bu Tebliğde "tekrar doldurulamayan cep çakmakları" olarak anılacaktır.

(3) Ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilen gazlı cep çakmakları ise, bir manyeto vasıtasıyla elektrik üreterek ateşlenen, gazı tükenince sübap yoluyla gaz doldurularak tekrar kullanılabilen çakmaklardır. Bu tür çakmakların gövdesi plastikten veya metalden muhtelif şekil ve ebatlarda olabilmektedir. Metal gövdeli cep çakmakları nitelik ve nicelik itibariyle daha kıymetli eşya niteliği taşıdıklarından tüketici tercihleri açısından plastik gövdeli cep çakmaklarından belirgin bir şekilde ayrılmaktadır. Yerli üretimi bulunmayan metal gövdeli manyetolu cep çakmakları soruşturma kapsamı dışında tutulmuştur. Soruşturma kapsamındaki bu tür çakmaklar bu Tebliğde "doldurulabilen cep çakmakları" olarak anılacaktır.

(4) Yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi), gazlı çakmakların imalatında kullanılan, doldurulabilen cep çakmakları için üzerinde gazın tahliyesine ait sübabı takılı, plastikten mamul gaz haznesidir. Söz konusu ürün bu Tebliğde "teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi" olarak anılacaktır.

(5) Yerli üretim dalı tarafından imal edilen önleme konu cep çakmakları ile soruşturma konusu ülke menşeli cep çakmaklarının benzer ürün olduğu tespiti mevcut önleme esas soruşturmada (esas soruşturma) yapılmıştır. Bu soruşturmada ise gerek yerli üretim dalı tarafından gerekse soruşturma konusu ülkeden ithal edilen önleme konu cep çakmaklarının işlevsel özellikleri, fiziksel özellikleri, kullanım alanları, dağıtım kanalları, kullanıcıların algılaması ve birbirini ikame edebilmeleri açısından benzer ürün olma durumunu ortadan kaldıracak yönde bir tespitte bulunulmamıştır. Bu durumda, ÇHC menşeli soruşturma konusu ürünler ile yerli üretim dalı tarafından imal edilen tekrar doldurulamayan cep çakmakları, doldurulabilen cep çakmakları ile teçhiz edilmiş gaz haznesinin benzer ürünler olduğu tespiti geçerliliğini korumuştur.

(6) İlhan Birlik (çakmak imalatına dayalı bir şahıs şirketi), 2001/6 sayılı İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ ile ÇHC menşeli diğer eşyalar ile birlikte 9613.90.00.00.00 GTİP altında yer alan "çakmak aksam ve parçaları"na yönelik olarak başlatılan soruşturmanın aynı GTİP altında yer alan "teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi"ne yönelik önlem alınarak kapatıldığını, soruşturma açılan ürün ile önlem alınan ürünün aynı olmadığını iddia etmiştir. Ancak, bir soruşturma başlatıldıktan sonra soruşturma esnasında edinilen bilgilere göre gerekli görülmesi halinde önlem alınacak ürünün kapsamının daraltılması mümkündür. Nitekim, 2001/6 sayılı Tebliğ ile başlatılan soruşturma esnasında, ateşleme sistemi ve dolu veya doluma hazır gaz

tankı (gövde) olmak üzere iki ana parçadan oluşan çakmak aksam ve parçalarının ihmal edilebilir bir işçilik ile birleştirilebileceği ve mamûl ithal çakmak ile aynı kapsamda değerlendirilebileceğinden sadece tam teçhiz edilmiş plastikten dolu veya doluma hazır gaz tankına önlem alınması yeterli görülmüştür.

(7) Aynı firma, "teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi" için gerçekleşen GTİP değişikliği nedeniyle söz konusu ürün için damping soruşturması yürütülmeden nihai gözden geçirme soruşturması başlatıldığını iddia etmiştir. Ancak yürütülen soruşturmalar belirli ülke menşeli spesifik ürünlere yönelik olup, ürünlerin ait olduğu GTİP'ler sadece bilgi amaçlı verilmektedir. Nitekim, işbu tebliğe esas olan nihai gözden geçirme soruşturması ÇHC menşeli diğer eşyalar ile birlikte "teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi"ne yönelik olarak yürütülmüştür.

(8) Aynı firma çakmak aksam ve parçalarının montajı yoluyla çakmak imalatının ihmal edilebilir bir işçilikle gerçekleşmediğini, önemli ölçüde katma değer yaratıldığını iddia etmiştir. Ancak, yürütülen esas soruşturmada olduğu gibi bu soruşturmada da teçhiz edilmiş gaz haznesi ile üst parçalarının birleştirilmesinin, mevcut bilgiler ışığında, nihai çakmak üretimi içerisinde ihmal edilebilir bir işçilikle gerçekleştirilebileceği değerlendirmesi korunmuştur.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Dampingin Devamı veya Yeniden Meydana Gelmesi İhtimali

Madde 8 – (1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükmü gereğince, yürürlükteki önlemin sona ermesi halinde dampingin devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı değerlendirilmiştir.

a) Fiyat karşılaştırması ve damping marjı

Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükmü gereğince, yürürlükteki önlemin sona ermesi halinde dampingin devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığının değerlendirilmesi amacıyla gösterge niteliği taşıyan ve 2006 yılı verilerine dayanan damping marjı hesabı yapılmıştır. Buna göre eldeki en iyi veriler kullanılarak bir normal değer oluşturulmuş; Türkiye'ye ihraç fiyatı ise her iki çakmak tipi için ÇHC Gümrük İdaresince yetkilendirilen "Goodwill China Business Information Limited" isimli firmadan FOB değer olarak

temin edilmiştir. Teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin ihraç fiyatı için ise, önleme konu ülkeden yapılan ithalata ilişkin faturalarda yer alan en düşük ihraç fiyatlı işlem esas alınmıştır. CIF değere ulaşabilmek için FOB değere sigorta ve navlun masrafları eklenmiştir. Söz konusu değerlerin fabrika çıkış aşamasında olduğu kabul edilmiştir. Buna göre 2006 yılı için yapılan hesaplamanın söz konusu ürünlerin ithalatında, "tekrar doldurulamayan cep çakmakları" için %169, "doldurulabilen cep çakmakları" için %72, "teçhiz edilmiş plastikten gaz hazneleri" için %75 oranında damping marjına işaret ettiği değerlendirilmiştir.

İlhan Birlik, teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin fiyatlarının boyutlarına göre önemli ölçüde farklılık gösterdiğini iddia etmiştir. Söz konusu firmanın talebi üzerine firmanın önerdiği ihraç fiyatı alınarak yapılan hesaplamanın da dampingin varlığına işaret ettiği belirlenmiştir.

b) Önleme tabi ülkenin dünya pazarındaki durumu

ÇHC'nin önleme tabi ürünlerde dünya ihraç pazarındaki durumu gözden geçirme dönemi olan 2003-2006 yılları için değerlendirilmiştir. Buna göre, Uluslararası Ticaret Merkezi (ITC-International Trade Center) verilerine göre söz konusu ülke 2003'te 8,5 bin ton ve 104 milyon ABD Doları ile dünya toplam tekrar doldurulamayan cep çakmakları ihracatının tutar bazında %20,5'ini, 2004 yılında 8,6 bin ton ve 99,2 milyon ABD Doları ile tutar bazında %22,2'sini, 2005 yılında 11,6 bin ton ve 134 milyon ABD Doları ile tutar bazında %26,8, miktar bazında ise %20'sini, 2006 yılında 9,7 bin ton ve 113 milyon ABD Doları ile tutar bazında %23'ünü, miktar bazında ise %20,7'sini oluşturarak tutar bazında ikinci sırada yer almaktadır.

Doldurulabilen cep çakmaklarına karşı yürürlükte bulunan önlem yalnız ateşleme sistemi elektrikli olanlarına yöneliktir. Söz konusu kaynakta ateşleme sistemlerine göre bir ayrıma gidilmemesine karşın ihracat verileri büyük ölçüde gösterge niteliği taşıdığından değerlendirmeye alınmıştır. Buna göre önleme konu ülke 2003 yılında 5,2 bin ton ve 149,4 milyon ABD Doları ile dünya toplam doldurulabilir cep çakmakları ihracatının tutar bazında %52,9'unu, 2004 yılında 174,2 milyon ABD Doları ile tutar bazında %53,7'sini, 2005 yılında 15,5 bin ton ve 222,3 milyon ABD Doları ile tutar bazında %62'sini, 2006 yılında ise 281,4 milyon ABD Doları ile tutar bazında %62,7'sini oluşturarak açık farkla birinci sırada yer almaktadır.

Benzer şekilde yürürlükte bulunan önlem cep çakmaklarının aksam ve parçalarından yalnız teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerini kapsamaktadır. Dünya gümrük kodlama sisteminde söz konusu gaz haznesi için ayrı bir kod belirlenmediğinden ITC verilerinde cep çakmakları aksam ve parçaları için toplam ihracat rakamları verilmiş olmasına karşın gösterge niteliği taşıdığından değerlendirmeye alınmıştır. Buna göre, önleme konu ülke 2003 yılında toplam aksam ve parça ihracatının tutar bazında %12,7'sini, 2004 yılında %12,8'ini, 2005 yılında %19,9'unu, miktar bazında ise %14'ünü, son olarak 2006 yılında tutar olarak %20,5'ini, miktar olarak ise %47,2'sini oluşturarak yine ilk sırada yer almıştır.

c) Önleme tabi ülkenin belirli ülke pazarlarındaki durumu

Önleme tabi ülkenin ihraç pazarlarını iki çakmak tipi ile aksam ve parçalar için farklı ülkeler oluşturmaktadır. ITC verilerine göre 2003-2006 yıllarını kapsayan dönemde ÇHC'nin tekrar doldurulamayan cep çakmakları ihracatının en büyük payını Hong Kong oluşturmuştur. Hong Kong'un yüksek miktarda ithalatı karşılayacak iç piyasa talebi olmadığı göz önüne alındığında, söz konusu ülkenin ithalatının yeniden ihraç amacıyla yapıldığı değerlendirilmiş olup, ülkenin payı ilgili dönemde %25'ten %17'ye gerilemiştir. Daha sonra ise Japonya, Endonezya ve Rusya Federasyonu gelmektedir. Söz konusu ülkelerin payları ise ilgili dönemde %7 ile %10 arasında değişmektedir.

Yine aynı kaynağa göre, önlem konusu ülkenin ilgili dönemde ortalama ihraç fiyatları ile söz konusu ülkelere yaptığı ihracatta oluşan birim fiyatlara bakıldığında, ÇHC'nin ilgili dönemde tekrar doldurulamayan cep çakmakları ortalama ihraç fiyatı 2003 yılında 12,8 ABD Doları/Kg seviyesinde seyrederken 2004-2006 yılları arasında 11,6 ABD Doları/Kg seviyesinde gerçekleşmiş olup, tüm büyük ihraç pazarlarında oluşan ortalama birim fiyatlar da söz konusu yıllar için aynı seviyelerde seyretmiştir.

Doldurulabilen cep çakmakları ihracatında önleme konu ülkenin en büyük ihraç pazarlarını AB, Japonya, Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) oluşturmakta olup, BAE dışında söz konusu ülkelerin önleme konu ülkenin toplam ihracatı içerisindeki payının azaldığı, BAE'nin payının ise gözden geçirme döneminde arttığı belirlenmiştir. Bu durum, ÇHC'nin ABD ve AB gibi ülkelere ihracatını azalttığını, onun yerine BAE gibi üçüncü ülkelere yöneldiğini

göstermekte olup, BEA'nin de Hong Kong gibi iç piyasa talebi yüksek olmayan bir ülke olduğu göz önüne alındığında yapılan ithalatın tekrar ihraç amaçlı gerçekleştiği, bunun ise önleme konu ülkenin üçüncü ülkelere yönlendirebileceği fazla ihracat kapasitesinin bulunduğuna işaret ettiği anlaşılmaktadır.

Benzer şekilde ÇHC'nin doldurulabilen cep çakmakları ihracatında oluşan ortalama birim fiyatlar ile en büyük ihraç pazarlarında oluşan fiyatlar karşılaştırılmıştır. Buna göre 2003 yılında ÇHC ortalama ihraç fiyatı 28,5 ABD Doları/Kg olarak gerçekleşirken, 2004 yılında 0,11 ABD Doları/Adet, 2005 ve 2006 yılında 0,12 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir. Buna karşın söz konusu ülkenin AB'de oluşan ihraç fiyatları ortalama fiyatların kısmen altında seyretmiş, Japonya ve ABD'ye yapılan ihracatta oluşan fiyatlar ise ortalama fiyatların üzerinde kalmış, BAE'ye yapılan ihracatta oluşan fiyatlar ise ortalama fiyatlarla aynı seviyedeyken 2004 yılından itibaren diğer ülkelere göre oldukça düşük seyretmiştir.

Öte yandan AB, 1991 yılında ÇHC menşeli taşlı tekrar doldurulamayan cep çakmaklarına yönelik %16,9 oranında dampinge karşı önlem uygulamaya başlamış, daha sonra 1995 yılında söz konusu CIF bedel vergiyi 0,065 ECU/Adet spesifik vergiye dönüştürmüştür. 1999 yılında ise aynı ülke menşeli belirli doldurulabilen cep çakmaklarına yönelik 0,15 ECU/Adet dampinge karşı vergiyi yürürlüğe koymuştur. 2001 yılında söz konusu vergilerin nihai gözden geçirme soruşturması ile süreleri uzatılmış; en son 2007 yılında söz konusu ürünlere karşı tamamlanan nihai gözden geçirme soruşturmasıyla taşlı tekrar doldurulamayan cep çakmaklarına karşı önlem 0,065 EUR/Adet, taşlı doldurulabilen cep çakmaklarına karşı ise 0,15 EUR/Adet dampinge karşı verginin yürürlükte kalmasına karar verilmiştir. Ayrıca Avrupa Komisyonu'nun 10/12/2007 tarihli nihai gözden geçirme soruşturması kapanış tebliğinde ÇHC'li ihracatçıların ABD piyasasında pazar kaybetmelerinin sonucu olarak düşük fiyatlarla AB pazarına yönelmelerinin muhtemel olduğu belirtilmiştir. Bu veriler doğrultusunda AB'nin söz konusu ülkeye karşı önlemin devamına karar vermesi, ÇHC'nin Türkiye gibi üçüncü ülke pazarlarına dampingli ihracat yapmaya devam edeceğine veya yeniden dampingli ihracat yapacağına işaret etmektedir.

Önleme konu diğer bir ürün olan teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin ihracat verileri için yine yukarıda değinildiği gibi mevcut tüm çakmak aksam ve parça ihracat verileri değerlendirmiştir. Buna göre, söz konusu üründe ÇHC'nin en büyük ihraç pazarlarını Vietnam,

Tayland ve Hong Kong oluşturmaktadır. Vietnam'ın payı 2003 yılında %30 iken azalarak 2006 yılında %28; Tayland'ın payı ise artarak 2003 yılında %9 iken 2006 yılında %19 olarak gerçekleşmiştir. Hong Kong'un payı 2003 yılında %17 iken benzer şekilde düşerek 2006 yılında %9 olarak gerçekleşmiştir. AB ülkelerine bakıldığında ise 2003 yılında payları %2 iken artarak 2006 yılında %5'e çıkmıştır.

İlhan Birlik, önlemin teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerine yönelik olmasına rağmen ihracat istatistiklerinin değerlendirilmesinde tüm aksam ve parçalara ait verilerin kullanılmasının uygun olmadığını belirtmiştir. Ancak, ihracatçı firmalardan işbirliği sağlanmadığından eldeki en iyi veriler çerçevesinde söz konusu ihracat istatistiklerinin teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin ihracatına yönelik gösterge niteliği taşıdığı değerlendirilmiştir.

ç) Önleme tabi ülkede üretim kapasitesinin durumu ve fiyatlara etkisi

Önleme tabi ülkede sektörün durumu, dampingli ihracat üzerine muhtemel etkilerinin değerlendirilmesi amacıyla incelenmiştir. İnternet üzerinden yapılan araştırmada önleme konu ülkede çakmak üretimi üzerine yoğunlaşan bir sanayi bölgesinin mevcut olduğu; söz konusu bölgede yerleşik önemli sayıda çakmak üreticisinin bulunduğu bilgisine ulaşılmıştır. Öte yandan, Avrupa Komisyonunun yukarıda belirtilen nihai gözden geçirme soruşturmasının kapanış tebliğinde ÇHC'de yerleşik çakmak üreticilerinin toplam kapasitelerinin yıllık 3,9 milyar adet civarında olduğu, bir firmanın internet sitesinden alınan bilgiye göre söz konusu firmanın yıllık çakmak üretiminin 700 milyon adet olduğu, ancak bunların tip bazında ayrılmadığı belirtilmiştir. Benzer şeklide yapılan araştırmada ÇHC'de yerleşik bazı çakmak üreticisi firmaların internet sitelerinde değişik çakmak tipleri için yıllık üretim miktarlarının 350 milyon adet seviyesinde olduğu ve 100 değişik çakmak modelinde yüksek kapasitede üretim gerçekleştirilebildiği belirtilmiş olup, benzer üretim kapasitesine sahip birçok firmanın var olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, birçok üretici firmanın ihracata dayalı üretim yaptığı ve düşük fiyata dayalı rekabet stratejisi izlediği belirlenmiştir. Bu durum, önleme konu ülkenin toplam ihracatında en büyük ihraç pazarlarının payının azalmasıyla söz konusu ülkede kapasite fazlasına neden olacağı, bunun ise ihraç fiyatlarına yansıyarak söz konusu ülkenin önleme konu ürünleri üçüncü ülke pazarlarına dampingli fiyatlarla yönlendirebileceğine işaret ettiği belirlenmiştir.

d) Önleme tabi ülkenin Türkiye pazarındaki durumu

ITC verilerine göre Türkiye'nin önleme konu ülkenin tekrar doldurulamayan cep çakmakları ihracatındaki payı ilgili dönemde %0,1 - 0,2 seviyesinde kalmış, gerçekleşen ihraç fiyatları ise en büyük ihraç pazarlarına göre aynı seviyede oluştuğu tespit edilmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise Türkiye'nin payı miktar bazında 2003 yılında %0,6 iken 2004 ve 2005 yıllarında %0,3'e gerilemiş, 2006 yılında ise %0,5 olarak gerçekleşmiştir. Ortalama ihraç fiyatlarına bakıldığında, ÇHC'nin Türkiye'ye yaptığı ihracatta oluşan ortalama birim fiyatlarının dünya ortalamasının üzerinde olduğu; yine AB ve BAE'ye yaptığı ihracatta oluşan ortalama birim fiyatlara göre yüksek kaldığı; ancak Japonya ve ABD'ye yaptığı ihracatta oluşan ortalama birim fiyatlarının altında kaldığı görülmüştür.

Aksam parça ihracatında ise ilgili dönemde Türkiye'nin payı 2003 yılında %0,3 iken 2004 yılında Türkiye'ye ihracat gerçekleşmemiş, 2005 yılında tekrar %0,3, 2006'da ise %0,5 olarak gerçekleşmiş, ihraç fiyatları diğer ülkelere yapılan ihracatta oluşan fiyatlar ile karşılaştırıldığında benzer seviyelerde olduğu gözlemlenmiştir.

e) Talebi etkileyen unsurlar

Yerli üretim dalında yapılan incelemeler sonucu üreticinin yeterli deneyim ve üretim teknolojisine sahip olduğu; yerli üretim dalının oluşturan firmanın esas soruşturmada belirlendiği üzere çeşitli tipte Tokai marka cep çakmakları ürettiği doğrulanmıştır. Bununla birlikte, yukarıda da değinildiği üzere ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçı firmaların satış/pazarlama stratejilerinde düşük fiyatın ve çeşitliliğin ön plana çıktığı anlaşılmaktadır. Buna paralel olarak söz konusu sektörde faaliyet gösteren ithalatçılardan alınan bilgilere göre talebi etkileyen en önemli unsurun düşük fiyat ve çeşitlilik olduğu bilgisi desteklenmiş, pazar payını artırmak isteyen ihracatçılar için fiyata dayalı rekabetin temel strateji olduğu belirlenmiştir.

İlhan Birlik, yerli üretim dalının uzun süreden beri aynı tipte ve renkte çakmak üretimi yaptığını, ithal edilen muhtelif ebatta ve renkte çakmak tasarımları ile tüketici talebinin daha iyi karşıladığını iddia etmiştir. Ancak, yürürlükte bulunan önlemin amacı yerli üreticinin ürettiği çakmaklar dışındaki çakmakların Türkiye piyasasına girişini engellemek değil, dampingli fiyatların

neden olduğu haksız rekabeti ortadan kaldırmak olup, hiçbir ülkeden çakmak ithalatı yapmanın önünde bir engel bulunmamaktadır.

f) Esas soruşturmada tespit edilen damping marjı

Esas soruşturma esnasında tespit edilen damping marjı, ihracatçı firmaların önlemin yürürlükten kalkması halindeki muhtemel fiyat politikalarını yansıtacak önemli bir gösterge niteliği taşıdığından soruşturmada dikkate alınmıştır. Esas soruşturma sırasında söz konusu üretici/ihracatçı firmalar için damping marjı tekrar doldurulamayan cep çakmakları için CIF değerin %171'i oranında, ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilen cep çakmakları için CIF değerin %173'ü oranında, teçhiz edilmiş gaz haznesi için ise yine CIF değerin %171'i oranında tespit edilmiştir.

g) Genel değerlendirme

Yapılan incelemede, gösterge niteliği taşıyan damping marjı hesabının ÇHC'nin Türkiye'ye ihracatında oluşan fiyatların halen önemli ölçüde dampingli olduğuna işaret ettiği; uluslararası pazarlarda büyük paya sahip olan önleme konu ülkenin bu payını koruduğu ve gözden geçirme döneminde tekrar doldurulamayan cep çakmakları pazarının %40'ına sahip olan AB ülkelerinden sonra dünya ihracat pazarının beşte birine hakim olduğu; ÇHC'nin yaptığı söz konusu ürünün ihracatında en büyük paya sahip olan ülkelerin toplam ihracatı içerisindeki paylarının azaldığı; doldurulabilen cep çakmaklarında ise önleme konu ülkenin dünya ihraç pazarının üçte ikisine hakim olarak açık farkla birinci sırada yer aldığı, burada da benzer şekilde en büyük ihraç pazarlarının toplam ihracatı içerisindeki paylarının azaldığı; bunun sonucunda ÇHC'nin ihracat kapasitesinde ortaya çıkan fazlayı üçüncü ülke pazarlarına dampingli fiyatlarla yönlendirmesinin muhtemel olduğu; çakmakların aksam ve parçalarında ise önleme konu ülkenin yine ihracatçılar arasında birinci sırada yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca AB gibi büyük bir piyasanın belirli cep çakmaklarında uzun süredir ÇHC'ye yönelik dampinge karşı önlem uygulaması ve bu önlemleri en son 2007 yılında tekrar uzatması söz konusu ülkenin dampingli fiyatlarla ihracat yapmaya devam edebileceğine işaret etmektedir. Bu bilgiler ışığında, önlemlerin yürürlükten kalkması durumunda ÇHC'nin Türkiye piyasasına dampingli fiyatlarla ihracat yapmaya devam etmesinin muhtemel olduğu anlaşılmaktadır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Zararın Devam Etmesi veya Yeniden Meydana Gelmesi ihtimali

Madde 9 – (1) Önlemin yürürlükte olduğu dönemde, yerli üretim dalında zarar durumu ve önlemin yürürlükten kalkması halinde zarara etki edebilecek muhtemel gelişmeler incelenmiştir. Bu çerçevede, ithalatın miktarı ve muhtemel gelişimi, fiyatlarının gelişimi, fiyat baskısı ile yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri incelenmiştir. İthalat verileri gözden geçirme dönemini de kapsayan 2003–2007 yılları için incelenmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

Önlem Konusu İthalatın Gelişimi

Maddelerin genel ithalatı, önlem konusu ülkeden ithalatı ve genel ithalat içindeki payı

Madde 10 – (1) TÜİK verilerine göre tekrar doldurulamayan cep çakmaklarında 2003'te 7,3 milyon adet olan toplam ithalat, 2004 yılında 5,7 milyon adete gerilemiş, 2005 yılında önemli ölçüde artmaya başlayarak 16,2 milyon adete, 2006'da 26,9 milyon adete çıkmış, 2007 yılında ise kısmen gerileyerek 14 milyon olarak gerçekleşmiştir. ÇHC'nin toplam ithalat içerisindeki payı ise incelenen dönem boyunca önlemin de etkisiyle ihmal edilebilir bir seviyede gerçekleşmiştir. Bu bağlamda diğer ülkeler incelendiğinde 2003 yılında ithalatın büyük ölçüde Hollanda, Endonezya ve Malezya'dan yapıldığı; 2004 yılında Hollanda'nın payının %80'e çıktığı; 2005-2006 döneminde ise söz konusu ülkenin payı düşerken Vietnam'ın payının arttığı; ancak 2007 yılında Hollanda'nın payını tekrar %68'e çıkarttığı gözlemlenmiştir.

(2) Ayrıca, Avrupa Komisyonu'nun 10/12/2007 tarihli nihai gözden geçirme soruşturması kapanış tebliğinde OLAF'ın (European Anti-Fraud Office) tekrar doldurulamayan cep çakmakları için yürüttüğü önlemlerin etkisiz kılınmasına ilişkin soruşturma kapsamında ÇHC menşeli söz konusu ürüne karşı yürürlükte bulunan önlemi etkisiz kılmak amacıyla Malezya ve Endonezya üzerinden ihraç edildiğine ilişkin tespitleri olduğu belirtilmiştir.

(3) Ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilen gazlı cep çakmaklarının ithalat verilerine bakıldığında, 2003 yılında 18,7 milyon adet olan toplam ithalatın, 2004 yılında 6,3 milyon adete

indiği, 2005 yılında tekrar artarak 14,3 milyon adete ulaştığı, 2006 yılında düşerek 9,3 milyon adete gerilediği, 2007 yılında ise gerilemeye devam ederek 5,5 milyon adet olarak gerçekleştiği görülmüştür. ÇHC'nin toplam ithalat içerisindeki payı ise 2003 yılında %9 iken 2004 yılından sonra önemli ölçüde artarak 2004-2006 döneminde sırasıyla %41, %71, %86 olarak gerçekleşmiş, 2007 yılında ise düşerek %53 seviyesine gerilemiştir. Doldurulabilen cep çakmaklarının diğer ülkelerden ithalatı ise buna paralel olarak azalmış, 2007 yılında artış göstermiştir. 2003 yılında Endonezya ve Malezya'dan yapılan ithalat toplam ithalatın %88'ini oluştururken, 2004-2006 yıllarında Endonezya'nın payı önemli ölçüde azalırken Malezya'nın payı artış göstermiş, söz konusu yıllarda ÇHC ve Malezya ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilir cep çakmakları ithalatının tamamını karşılamıştır. 2007 yılında ise Malezya'nın payı gerilerken İspanya'nın payı önemli ölçüde artarak %34'e çıkmıştır.

(4) Teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin ithalatı ise incelenen dönem içerisinde yalnız 2003, 2004 ve 2007 yıllarında gerçekleştiği, söz konusu yıllarda ÇHC'den herhangi bir ithalatın yapılmadığı tespit edilmiş; ayrıca tüm ülkelerden yapılan ithalatın sürekli düşme eğilimi gösterdiği belirlenmiştir. Buna göre, toplam ithalat 2003 yılında 18,8 ton olarak gerçekleşirken, 2004 yılında 162 kg'a, 2007 yılında ise 17 Kg'a kadar gerilemiştir. 2003 yılında söz konusu ürünün ithalatının %99'u, 2004 yılında ise tamamı Malezya'dan gerçekleşmiştir. 2007 yılında ise Malezya'dan yapılan ithalat tamamen kesilmiş, onun yerine toplam ithalatın %59'u Almanya'dan, %41'i İtalya'dan gerçekleşmiştir. Bu durum ÇHC'ye yönelik verginin etkili olduğuna işaret etmektedir.

Önleme konu ithalatın fiyatlarının gelişimi

Madde 11 – (1) Gözden geçirme döneminde incelenen tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının ithal fiyatları 2003 yılında 0,09 ABD Doları/Adet, iken 2004 yılında 0,22 ABD Doları/Adet, 2005 yılında 0,14 ABD Doları/Adet, 2006 yılında 0,12 ABD Doları/Adet, 2007 yılında ise 0,24 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir. ÇHC'den yapılan ithalat ihmal edilir seviyede olduğu için istatistik verilerine yansıyan ithalat rakamlarının sağlıklı olmadığı anlaşılmaktadır.

(2) Ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilir cep çakmaklarının ithal fiyatları ise 2003 yılında 0,09 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşirken, 2004 yılında 0,24 ABD Doları/Adet, 2005 yılında 0,21 ABD

Doları/Adet, 2006 yılında 0,24 ABD Doları/Adet, 2007 yılında ise 0,26 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir. ÇHC'den yapılan ithalatın ortalama birim fiyatları ise 2003 yılında 0,27 ABD Doları/Adet, 2004 yılında 0,34 ABD Doları/Adet, 2005 yılında 0,23 ABD Doları/Adet, 2006 yılında 0,24 ABD Doları/Adet, 2007 yılında ise 0,33 ABD Doları/Adet olarak gerçekleşmiştir.

(3) Son olarak teçhiz edilmiş plastikten gaz hazneleri ithalatının ortalama birim fiyatları 2003 yılında 2,98 ABD Doları/Kg, 2004 yılında 3,40 ABD Doları/Kg olarak gerçekleşmiş, 2007 yılında ise 21,71 ABD Doları/Kg olarak ithalat istatistiklerine yansımıştır. Yukarıda da değinildiği üzere söz konusu yıllarda ÇHC'den önleme konu ürünün ithalatı yapılmamıştır.

Fiyat baskısı

Madde 12 – (1) Önlemin yürürlükten kalkması durumunda meydana gelmesi muhtemel dampingli ithalat sebebiyle yerli üretim dalının fiyatlarını olması gereken seviyede belirleyememesi göz önünde bulundurularak, 2006 yılı verilerine dayanarak fiyat baskısı hesaplanmıştır. Söz konusu hesaplamada ÇHC'nin Türkiye'ye ihraç fiyatları tekrar doldurulamayan cep çakmakları ve doldurulabilen cep çakmakları için ÇHC Gümrük İdaresince yetkilendirilen "Goodwill China Business Information Limited" isimli firmadan FOB bazında temin edilmiştir. Teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinin ihraç fiyatı için ise önleme konu ülkeden yapılan ithalata ilişkin faturalarda yer alan en düşük ihraç fiyatlı işlem esas alınmıştır. Söz konusu verilere, sigorta ve navlun masrafları ile gümrük vergisi ve diğer ithal masrafları da eklenerek (dampinge karşı vergi hariç) önlem konusu ürünün Türkiye piyasasına giriş fiyatları bulunmuş ve yerli üretim dalının olması gereken satış fiyatını veren maliyet artı makul kâr yöntemi ile bulunan fiyatla karşılaştırılmıştır. Buna göre, tekrar doldurulamayan cep çakmakları için ÇHC'den yapılan ithalatın yerli üretim dalı fiyatları üzerinde %155 oranında, doldurulabilen cep çakmakları ithalatının %59 oranında, teçhiz edilmiş gaz haznesi ithalatının ise maliyet incelemesi açısından gösterge niteliği taşıyan %61 oranında fiyat baskısına neden olduğu belirlenmiştir. İlhan Birlik'in iddiası üzerine alınan ihraç fiyatı doğrultusunda da dampingli ithalatın fiyatlarının yerli üretim dalı fiyatlarını baskı altında tutacak düzeyde olduğu belirlenmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

Yerli Üretim Dalının Durumu

Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

Madde 13 – (1) Önlem konusu ithalatın yerli üretim dalı üzerindeki etkisinin belirlenmesinde, yerli üretim dalını temsil eden Azmüsebat Çakmak ve Tıraş Bıçağı Sanayi ve Ticaret A.Ş. firmasının verileri esas alınmış olup, mümkün olduğu ölçüde ürüne ilişkin veriler kullanılmıştır.

(2) Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerindeki değişimin sağlıklı bir şekilde incelenmesi amacıyla Yeni Türk Lirası bazındaki veriler için yıllık ortalama Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE) kullanılarak enflasyondan arındırılmış reel değerler kullanılmıştır.

a) Üretim

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmaklarında 2003 yılında 100 olan üretim miktar endeksi, 2004 yılında 106'ya, 2005 yılında 112'ye çıkmış, 2006 yılında ise 110 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmakları üretim miktarı ise 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2004 yılında 119'a, 2005 yılında 143'e, 2006 yılında ise 153'e çıktığı belirlenmiştir.

b) Satışlar

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları satış miktar endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2004 yılında 106'ya, 2005 yılında 108'e çıktığı, 2006 yılında ise 97 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise satış miktar endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2004 yılında 108, 2005 yılında 131, 2006 yılında ise 138 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

Aynı dönemde tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının satış hâsılatı reel olarak incelendiğinde 2003 yılında 100 olan endeksin gerileyerek 2004-2006 yıllarında sırasıyla 68, 67 ve 51 seviyesinde gerçekleştiği görülmüştür.

Doldurulabilen cep çakmaklarının satış hasılatı ise reel olarak 2003'te 100 olarak kabul edildiğinde, 2004'te 95'e gerilese de, 2004'te 144, 2006'da ise 148 olarak gerçekleşmiştir.

c) Yurtiçi fiyatlar

Yerli üreticinin tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının ağırlıklı ortalama yurtiçi birim satış fiyatı endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında, sürekli düşerek 2004-2006 dönemi için sırasıyla 64, 62 ve 52 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise ağırlıklı ortalama birim satış fiyatı 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2004'te 88'e gerilese de, 2005'te 110'a çıkmış, 2006'da ise 107 olarak gerçekleşmiştir.

ç) İhracat

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmaklarında 2003 yılında 100 olan ihracat miktar endeksi, önemli ölçüde gerilemiş ve 2004-2006 yılları için sırasıyla 30, 33 ve 20 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarının ihracat miktar endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2004'te 253'e çıktığı, 2005'te 98'e gerilediği, 2006'da ise tekrar 324'e çıktığı görülmüştür.

d) Pazar payı

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları için yurtiçi pazar payı endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında 2004'te 108'e çıktığı, ancak 2005 ve 2006'da gerileyerek sırasıyla 79 ve 61 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise yerli üretim dalının yurtiçi pazar payı endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında 2004'te 173'e çıktığı, 2005'te 138'e gerilediği, 2006 yılında ise 166 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

e) Stoklar

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları için stok verileri incelendiğinde, 2003 yılında 100 olan stok düzeyi endeksi, 2004 yılında aynı seviyede kalsa da 2005-2006 yıllarında önemli ölçüde artarak sırasıyla 292 ve 842 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise stok düzeyi 2003 yılında 100 olarak alındığında, 2003-2006 döneminde önemli ölçüde düşerek hemen hemen ortadan kalkmıştır.

f) Kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları için üretim kapasitesi incelenen yıllar için aynı seviyede kalmış, kapasite kullanım oranı ise yine 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde sırasıyla 106, 112 ve 110 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarında da üretim kapasitesi tüm yıllar için aynı seviyede kalmış, kapasite kullanım oranı ise söz konusu dönemde sürekli artış göstermiş, 2003 yılı verisi 100 kabul edildiğinde 2004-2006 dönemi için sırasıyla 119, 143 ve 153 olarak gerçekleşmiştir.

g) İstihdam

Yerli üretim dalının önleme konu her iki çakmak tipi için çalışan toplam işçi sayısı endeksi 2003-2006 yıllarını kapsayan dönemde artış göstermiştir. Buna göre 2003 yılında 100 olan endeks, 2004 ve 2005 yılında 106, 2006 yılında ise 126 olarak gerçekleşmiştir.

h) Ücretler

Yerli üretim dalının önleme konu her iki çakmak tipinin üretiminde çalışan işçilerinin aylık giydirilmiş brüt ücret endeksi 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde 2004-2006 dönemi için sırasıyla 111, 116 ve 112 olarak gerçekleştiği görülmüştür.

ı) Verimlilik

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının üretiminde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2003 yılında 100 iken, sürekli düşmüş ve 2004-2006 dönemi için sırasıyla 89, 77 ve 67 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarının üretiminde çalışan işçi başına verimlilik ise 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde daha istikrarlı seyrederek 2004-2006 dönemi için sırasıyla 100, 99 ve 93 olarak gerçekleşmiştir.

i) Maliyetler

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde 2004-2006 dönemi için sırasıyla 118,

116 ve 142 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarının ticari maliyetinde ise üretim maliyetine paralel olarak düzelme gerçekleşmiş, 2003 yılı ticari maliyet endeksi 100 olarak kabul edildiğinde 2004-2006 dönemde sırasıyla 97, 87 ve 77 olarak gerçekleşmiştir.

j) Kârlılık

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları üretiminde ticari maliyetleri dikkate alınarak hesaplanan ürün birim kârlılık endeksi 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde, 2004'te (-)95, ve 2005'te (-)93, 2006'da ise (-)213 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarının ürün birim kârlılık endeksi 2003 yılında zarar gösterdiğinden (-)100 olarak kabul edildiğinde 2004'te kötüleşerek (-)120 olarak gerçekleşmiş, 2005 yılında kısmen düzelerek (-)26'ya çıkmış, 2006 yılında ise kâra dönerek 3 olarak gerçekleşmiştir.

k) Nakit akışı

Yerli üretim dalının tekrar doldurulamayan cep çakmakları satışları ile yarattığı nakit akışı endeksi 2003 yılında 100 olarak kabul edildiğinde, 2004 yılında (-)53, 2005 yılında (-)47, 2006 yılında ise (-)125 olarak gerçekleşmiştir.

Doldurulabilen cep çakmaklarının satışından elde elden nakit akışı endeksi zarar gösterdiğinden endeksi 2003 yılında (-)100 olarak kabul edilmiş, 2004 yılında daha da bozularak (-)147 olarak gerçekleşmiş, 2005 ve 2006 yıllarında ise pozitife geçerek sırasıyla 11 ve 56 seviyesine çıkmıştır.

l) Özkaynakların Kârlılığı ve Yatırım Hâsılatı

Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, özkaynak kârlılığı endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında 2004-2006 döneminde istikrarsız bir seyir izleyerek sırasıyla 44, 76 ve 48 olarak gerçekleşmiştir.

Yatırım hâsılatı (Kâr/Aktif Toplamı) oranı endeksi 2003 yılında 100 olarak alındığında 2004-2006 döneminde benzer şekilde istikrarsız bir seyir izleyerek sırasıyla 69, 99 ve 61 olarak gerçekleşmiştir.

m) Büyüme

Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, aktif büyüklüğü reel olarak 2003 yılında 100 iken, 2004 yılında bozularak 70 seviyesine inmiş, 2005-2006 döneminde ise kısmen düzelerek sırasıyla 92 ve 93 seviyesinde oluştuğu görülmüştür.

n) Sermaye Artışı

Yerli üretim dalının bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2003 yılında 100 olan öz sermaye endeksi 2004-2006 döneminde sırasıyla 110, 119 ve 118 olarak gerçekleşmiştir.

Ekonomik göstergelerin değerlendirilmesi

Madde 14 – (1) 2003-2006 yıllarını kapsayan gözden geçirme döneminde yerli üretim dalının zarar göstergelerinde temel olarak önlemin etkisiyle düzelme görüldüğü belirlenmiştir. Kapasite kullanım oranlarında yaşanan artışla birlikte her iki tip çakmağın üretim miktarında artış sağlanmış, buna paralel olarak yurtiçi satış miktarında da artış yaşanmıştır. Her iki çakmak tipinde de olumluluk gözlemlenmesine karşın ateşleme sistemi elektrikli doldurulabilen cep çakmaklarının üretim ve satış göstergeleri daha belirgin düzelme göstermiştir.

(2) Satışlarda oluşan birim fiyatlar ile maliyetler karşılaştırıldığında ise, iki çakmak tipinde farklı tablolar ortaya çıkmaktadır. Tekrar doldurulamayan cep çakmaklarının yurtiçi satış fiyatları düşerken sınai ve ticari maliyetler artış göstermiş olup, yurtiçi satış fiyatları 2004 yılından itibaren ticari maliyetin altında kalmaya başlamış, 2006 yılında ise fark önemli düzeye çıkmıştır. Doldurulabilen cep çakmaklarında ise 2003 yılında yurtiçi satış fiyatı ile sınai maliyetler arasında olumsuz fark bulunurken incelenen dönemde düzelme sağlanmıştır.

(3) Diğer ekonomik göstergelerden istihdam düzeyinde artış yaşanmış, ancak işçi başına verimlilik düşmüş; ürün karlılığı ve ürün nakit akışında ise bozulma devam etmiştir. Firma geneline dair göstergelere bakıldığında ise özsermayenin incelenen dönemde artış gösterdiği, net satışlar 2004 yılında azalma gösterse de sonraki yıllarda arttığı, ancak aktif büyüklük ve dönem net karının incelenen dönemde istikrarsız bir yapı sergilediği belirlenmiştir.

(4) İlhan Birlik yerli üretim dalı olarak sayılan firmanın gaz haznelerinin temel parçası olan kapak ve valf setini üretmeyip ithal ettiğini iddia etmiştir. Daha önce de değinildiği üzere yerli üretim dalı nezdinde gerçekleştirilen yerinde doğrulama soruşturması kapsamında söz konusu firmanın cep çakmaklarının tüm plastik parçalarını ürettiği, diğer bazı parçaları gerek yurtdışından gerekse yurtiçinden temin ederek bütün parçaların montajını, kalite ve güvenlik testlerini gerçekleştirdiği tespit edilmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Zararın Devam Etmesi veya Yeniden Meydana Gelmesi İhtimali

Madde 15 – (1) Yönetmeliğin 35 inci maddesi hükümleri gereğince, önlemin yürürlükten kalkması halinde yerli üretim dalında önleme konu ülke menşeli dampingli ithalattan kaynaklanan zararın devam etmesinin veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olup olmadığı değerlendirilmiştir.

a) Önleme konu ülkede sektörün durumu ve kapasite fazlası

Daha önce de belirtildiği üzere ÇHC'de yerleşik önemli sayıda çakmak üreticisinin Türkiye üretim ve toplam talebiyle kıyaslandığında önemli ölçüde yüksek üretim kapasitesine sahip olduğu; bunun yanında çoğu firmanın ihracata yönelik üretim yaptığı ve düşük fiyata dayalı uluslararası rekabet stratejisi izlediği belirlenmiştir. ITC verilerine göre önleme tabi ülkenin dünya cep çakmakları ihracatının büyük bölümüne hakim olması söz konusu ülkenin üretim ve ihracat kapasitesinin önemli ölçüde yüksek olduğu bilgisini desteklemektedir. Öte yandan, geleneksel olarak ÇHC'nin en büyük ihraç pazarlarını oluşturan ABD, AB, Japonya gibi ülkelerin önleme konu ülkenin toplam ihracatı içerisindeki paylarının azalması sonucu söz konusu ülkenin oluşan kapasite fazlasını yönlendirebilecek yeni ihraç pazarları arayışına gireceğine işaret etmektedir.

b) Önlem konusu ithalatın ve fiyatlarının değerlendirilmesi

2003-2006 yıllarını kapsayan gözden geçirme döneminde tekrar doldurulamayan cep çakmakları ithalatında %269 oranında artış gerçekleşirken, 2007 yılında bir önceki yıla göre %48 oranında düşüş yaşansa da genel olarak söz konusu ürünün ithalatında yaşanan artışın yanında önleme

konu ülkeden yapılan ithalatın ihmal edilebilir düzeyde düşük seyretmesi yürürlükte bulunan önlemin etkili olduğunu göstermektedir. Diğer taraftan doldurulabilen cep çakmakları toplam ithalatında söz konusu dönemde düşüş gerçekleşirken, önleme konu ülkeden yapılan ithalat 2003-2006 döneminde %357 oranında artmış, 2007 yılında ise bir önceki yıla göre %64 düşmüş, benzer şekilde ilk dönemde toplam ithalat içerisindeki payı önemli ölçüde artmış, 2007 yılında bir önceki yıla göre kısmen düşmüş olsa da önemli seviyede artış yaşandığı belirlenmiştir. Bunun yanında önleme konu her iki çakmak tipinin ÇHC'den ithalatında oluşan fiyatların yerli üretim dalı fiyatlarını baskı altında tutarak satış fiyatlarını olması gereken seviyede belirlemesine engel olduğu belirlenmiştir.

c) Türkiye pazarının değerlendirilmesi

Türkiye'nin tekrar doldurulamayan cep çakmakları tüketiminin gözden geçirme döneminde %80 arttığı belirlenmiştir. İncelenen istatistikler ÇHC'nin ilgili dönemde pazar payını tamamen kaybettiğine işaret etmesi önlemin etkili olduğunu göstermekle birlikte, önlemin etkisiz kılınmasına yönelik faaliyetlerin de var olabileceğine işaret etmektedir.

Doldurulabilen cep çakmaklarında ise tüketim ilgili dönemde %8 oranında azalmıştır. ÇHC'nin söz konusu üründeki pazar payında ise artış gözlemlenmiştir. Tüketim azalırken yerli üretim dalı ile birlikte önleme rağmen ÇHC'nin de pazar payını artırabilmesi ÇHC'li ihracatçıların Türkiye pazarını iyi tanıdıklarını ve dağıtım kanallarına kolaylıkla erişebildiklerine işaret etmektedir.

BEŞİNCİ KISIM

Nedensellik Bağı ve Diğer Unsurlar

Dampingli ithalatın etkisi

Madde 16 – (1) Yapılan inceleme sonucunda önleme konu ülkenin, önemli büyüklükte üretim ve ihracat kapasitesine sahip olduğu, bununla birlikte fiyat esaslı rekabet stratejisi izlediği; kapasitesinin Türkiye üretim ve talebiyle kıyaslanamayacak büyüklükte olduğu; iki çakmak tipinde de en büyük ihraç pazarlarının toplam ihracatı içerisindeki payının azalmasının ÇHC'nin dampingli fiyatlarla üçüncü ülke pazarlarına yönelebileceğine işaret ettiği; tekrar doldurulamayan cep çakmaklarında önlemin etkili olduğu; ancak, önlemin etkisiz kılınmasına

ilişkin işaretlerin de olabileceği; diğer taraftan doldurulabilen cep çakmaklarında önleme rağmen ithalatın önemli ölçüde arttığı; bunun söz konusu ülkede yerleşik üretici/ihracatçıların Türkiye pazarını iyi tanıması nedeniyle dağıtım kanallarına kolay nüfuz edebileceğini gösterdiği; ayrıca, gerek soruşturma kapsamında gösterge niteliğinde yapılan hesaplamaların, gerekse AB'nin uzun süredir önleme konu ülkeye karşı damping önlemi uygulamasının ÇHC'de yerleşik üretici/ihracatçıların dampingli ihracata devam ettiklerini gösterdiği, önlemin yürürlükten kalkması durumunda ÇHC menşeli dampingli ithalatın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu değerlendirilmiştir.

(2) İthalat fiyatlarının önlemin yokluğunda yerli üretim dalı fiyatlarını ciddi oranda baskı altında tutacak düzeyde olduğu; yerli üretim dalının üretim ve satışa yönelik göstergelerinde önlemin etkisiyle kısmen düzelme görülmesine karşın, nakit akışı ve karlılık göstergelerinde olumsuz durumun devam ettiği; öte yandan çakmak imalatında tam teçhiz edilmiş gaz haznelerinin çakmakların başlık kısmı ile birleştirilmesinin ihmal edilebilir bir işçilikle gerçekleştirilebildiği, dolayısıyla teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerine yönelik önlemin kalkması durumunda önlemin etkisiz kılınmasının mümkün olabileceği tespit edildiğinden ÇHC'ye karşı uygulanmakta olan önlemlerin kalkması durumunda ihracatın dampingli fiyatlarla Türkiye'ye yönelmesi ve yerli üretim dalında zararın devamına veya yeniden meydana gelmesine yol açmasının muhtemel olduğu değerlendirilmektedir.

Üçüncü ülkelerden ithalat

Madde 17 – (1) 2003–2007 yılları arasındaki dönemde toplam tekrar doldurulamayan cep çakmakları ithalatında artış yaşansa da birlikte önlemin yürürlüğe girmesiyle önleme konu ülkeden yapılan ithalatın toplam ithalat içerisindeki payı önlemin etkisiyle incelenen tüm yıllar için ihmal edilebilir seviyeye inmiş, ithalatın tamamı üçüncü ülkeler tarafından gerçekleştirilmiştir. Doldurulabilen cep çakmaklarında ise toplam ithalat incelenen dönemde azalmış ancak önleme konu ülkenin payı önemli ölçüde artmış, üçüncü ülkelerin payı ise azalmıştır. Teçhiz edilmiş plastikten gaz haznelerinde ise benzer şekilde önlemin etkisiyle önleme konu ülkeden gerçekleşen ithalat incelenen dönemde durmuş, toplam ithalatın tamamı üçüncü ülkelerden gerçekleşmiştir. Ancak bu durum, ÇHC'ye karşı uygulanmakta olan önlemin yürürlükten kalkması durumunda söz konusu ülkeden yapılan ithalatta dampingin ve bu ithalatlar

nedeniyle yerli üretim dalında zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu tespitini değiştirmemektedir.

ALTINCI KISIM

Sonuç

Karar

Madde 18 – (1) Soruşturma sonucunda, yürürlükteki önlemlerin ortadan kalkması durumunda dampingin ve zararın devam etmesi veya yeniden meydana gelmesinin muhtemel olduğu tespit edildiğinden, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin 2002/4 sayılı Tebliğ ile uygulanmakta olan dampinge karşı önlemlerin, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun kararı ve Bakan'ın onayı ile aşağıda tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye'ye ithalinde karşısında gösterilen şekilde uygulanmaya devam edilmesine karar verilmiştir.

Menşe	GTİP	Eşyanın Tanımı	Dampinge Karşı Vergi
Çin Halk Cumhuriyeti	9613.10.00.00.00	Tekrar doldurulamayan gazlı cep çakmakları	0.05 ABD Doları/Adet
	9613.20.00.00.11 (2011/5 sayılı Tebliğ ile tarife değişikliği ilan edilmiştir.)9613.20.10.00.00 (eski)	Ateşleme sistemi elektrikli olanlardan yalnız plastik gövdeli doldurulabilen gazlı cep çakmakları	0.05 ABD Doları/Adet
	9613.90.00.00.11	Yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi)	0.02 ABD Doları/Adet

Uygulama

Madde 19 – (1) Gümrük idareleri, Karar maddesinde gümrük tarife pozisyon numarası, tanımı ve menşe ülkesi belirtilen maddenin ithalatında karşılarında gösterilen oranda dampinge karşı vergiyi tahsil ederler.

Yürürlük

Madde 20 – (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 21 – (1) Bu Tebliğ hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı olduğu Bakan yürütür.

——————————

1 2002 yılı Türk Gümrük Tarife Cetveli'nde 9613.90.00.00.00 GTİP altında yer alan "yalnız plastik gövde (gaz ihtiva etsin etmesin tamamen teçhiz edilmiş plastikten gaz haznesi)", 2003 yılından bu yana 9613.90.00.00.11 GTİP altında yer almaktadır.

Bu yazı GümrükApp'ten alınmıştır.